

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Hónapról-hónapra 8 frt — kr.	Félévre 4 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.	Negyedévre 2 frt 25 kr.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota földszint, az udvarban hátul.

Kossuth-mauzoleum.

A székes főváros számtalan albizottságainak valamelyikében — mint olvaszuk — tegnap szó volt a Kossuth-mauzoleumról és ezzel hosszú időre ismét lerázták azt a vádat, hogy a Kossuth-szobor és a Kossuth-mauzoleum ügyet nem veszik komolyan.

Pedig nem veszik komolyan. Mindenféle úton-módon halasztják. A szoborról pedig nem is beszélnek, dacára annak, hogy a magyar nemzet már régen összeadta az erre szükséges pénzt. Kegyetlenség ez Kossuth emlékével szemben, mert így Kossuthtól tagadják meg a fővárosban azt a tiszteletet, amelyet nálánál százszorta törpébb utódoknak gyorsan és készségesen megadtak.

Eötvös, Deák, Széchenyi, Baross, Arany, Ibil Miklós együttvéve nem jelentettek többet Magyarországnak történetében, mint Kossuth Lajos egymaga és ő nekik van szobruk, Kossuthnak nincs!

De ez még hagyján! Hiszen ők mindegyike lángolt a magyar hazáért, mindegyike emelte fényét és dicsőségét és a szobrot megérdemelték ércben is, érzelmünkben is. De a fővárosban Henczinek is van szobra, Budapest bombázójának és a magyar szabadság atyjának: Kossuth Lajosnak nincsen!

Nemcsak szobra, de még sir-emléke sincsen, pedig immár hetedik éve ott porladnak hamvai a budapesti temetőben.

A legszegényebb gyermek is siet szülei halála után azonnal sir-emléket állítani és annak a férfinak, aki az egész magyar nemzet atyja, aki egy nép szabadságát teremtetten meg, még az unokák sem állítanak siremléket!

Az a sok pályázat és bizottságosi, merő komédia; a siremléket éppen olyan kevésbé akarják felállítani, mint a szobrot. A hibás a főváros tanácsa és közgyűlése. Nekik kellene a szobrot és a siremléket felállíttatniok.

A nép ma már nem tehet egyebet, minthogy figyelmeztesse őket kötelességükre.

Merénylet a velszi herczeg ellen.

— Távirati tudósítás. —

Messze Dél-Afrikában folyik az angol-bur háboru és ime a biztos távolban élő angol trónörökös életét is fenyegette golyó.

Mint a ma reggeli lapok már jelentették, Brüsszelben egy Sipido nevű fiatal suhancz merényletet követett el az ott átutazó velszi herczeg ellen. A merénylet nem sikerült, de a szerencsésen megmenekült trónörökös elmélkedhetik azon, hogy a háboruzó fejedelmek, akik népeik ezreit viszik a csataterék mészárszékére, néha a saját életüket is kockáztatják:

Brüsszel, ápril 5.

A tegnapi merényletről a következő részleteket jelentik:

A velszi herczeg háromnegyed 5 órakor érkezett ide Calaisból (és nem Ostendéből) és aztán vagy félóraig két titkára kíséretében a pályaudvar főcsarnokában föl-alá sétált. A Kölnbe egynegyed 6 órakor induló vonattal tovább akart utazni.

A szomorufüz.

Irta: Alphonse Allais.

A vidéken az ember nem mindig a magasállású férfiak közt találja a legvidámabb cimborákat. Néha a legegyszerűbb emberek több vidám percet szereznek az embernek, mint ezer osztrák nagykövet.

Igy történt, hogy tavaly télen amugy hirtelenében megismerkedtem egy ellenállhatatlan jókedvvel megáldott ifjuval, aki egyszerű irnok volt egy szerény ügyvédnél, Saint Gatien des Boisban.

Erről az egyénről csak annyit tudtam, hogy jó kelve épp oly kiolthatatlan, mint szomjusága, meg azt, hogy a vendéglőben Gros Zidorenak hívják. Egy napon elfogott az iránta való rokonszenv és meghívtam:

— Jöjjön el hozzám.

— Mikor?

— Vasárnap. Lesz néhány jó fiu is.

— Köszönöm. Pontosan ott leszek.

Másnap vasárnap volt; déiben egy bricska állt meg kapum előtt. Gros-Zidore ugrott le róla — hat barátjával, akik ugy

voltak öltözve, mintba szabadjára bocsátott fegyenczek lettek volna.

Félrehívtam Gros-Zidoret.

— Kik ezek az urak?

— Barátaim — felelt.

— Ah, barátai?

— Természetesen. Hisz ön mondta, hogy néhány jó fiu is lesz. Én mindjárt hoztam jó fiukat.

— Ez baj, — mondtam — mert én a magam barátait értettem jó fiuk alatt. Különbben is már nyolczan vagyunk...

— Bah! — vágott közbe Gros-Zidore — ahol nyolczan lesznek, ott tizenegy is jóllakik... Egy kis szalámit kell hozatni, meg néhány üveg bort...

A dolog így is történt s nagyon jól mulattunk. Sokat ettünk, ittunk, nevtünk.

— Én — kiáltott fel Gros-Zidore a legvidámabb pillanatban — én a világ legjobbkedvű embere vagyok!

S ebből kiindulva kijelentette, hogy azonnal vágassam ki azt a szomorufüzet, amely kertemben a tóparton áll s amely egyedül képviselte a szomorúságot.

— Mindenki jókedvű! — kiáltott —

csak az a szemtelen füzfa buslakodik! Ugyan ki bántotta!

Majd hirtelen homlokára ütött s felkiáltott:

— Nos, hát ha nem akarja kivágnatni azt a szomorufüzet, majd megvigasztalom én!

Szólt és elrohant.

Tíz percz mulva visszatért.

Legalább is ötven kis szines léggömb volt a kezében, olyan nagy csomó, aminőt szegény emberek árulnak vasárnaponkint a sétatérken. A lehető legnagyobb komolysággal lement a kertbe s a szomorufüz mindenik lehajló ágának végére egy kis léggömböt erősített spárgával.

A léggömbök gyávan visszaéltek felszállási képességükkel, az ég felé emelkedtek s magukkal emelték a szomorufüz gyöngé gallyait.

Ez bájos ötlet volt.

Az eddig szomorufüz ágai égnek álltak s mondhatom, hogy az én bus kis fám ugy mulatott, mint valami berugott kis jogász...

Mikor a lövések eldördültek, a vonatot azonnal megállították. A közönség körében nagy izgatottság támadt. Megállapították, hogy sem a herceg, sem pedig más a kíséretéből nem sebesült meg. A pályaudvar felügyelője, aki a két lövés zajára odarohant, a merénylő karjára ütött, mielőtt az még harmadszor is lőhetett volna. A két ember közt küzdelem támadt, a merénylő védekezett és szabadulni igyekezett. Többen a felügyelő segítségére siettek, lefegyverezték a merénylőt és ártalmatlanná tették.

A velszi herceg kétszer megjelent a szalonkocsi ablakánál és azt kérdezte, hogy elfogták-e a merénylőt? A kértettek emberek igennel feleltek. Mindjárt azután megindult a vonat.

Konstatálták, hogy Sipido perronjegyet váltott és a perronon járkált ugyanakkor, amikor a velszi herceg ott sétált.

Az államügyészségnél azt mondta a merénylő, hogy anarkista, tettének oka pedig az anarkizmus eszméje. Csak azt sajnálja, hogy célját elhibázta.

Sok embert, akik tanui voltak a jelenetnek, az államügyész elé idéztek, aki orvost is hivatott a merénylő elméleti állapotának megvizsgálására. A revolver nem sokat érő hatlövetű fegyver. Egy töltényt még benne találtak. Két töltényt nem sült el.

Brüsszel, április 5.

Az összes brüsszeli lapok élesen elítélik a merényletet.

A Gazette írja: A belga nemzet elfogja ítélni ezt az épp oly gyűlöletre méltó, mint kvalifikáhatlan örvült tettet, amelynek tárgya egy velünk barátságos nemzetnek a trónörököse volt, amely a mi nemzetünknek oly sok szolgálatot tett.

A király táviratot küldött a velszi hercegnek, amelyben sajnálkozását fejezi ki a merénylet felett.

A külügyminiszter látogatást tett az angol követnél.

Brüsszel, április 5.

A merényletnél egy diák megsebesült, de nem tudják, hogy a velszi hercegnek szánt golyók valamelyike érte-e?

Brüsszel, április 5.

Sipidót az északi pályaudvar rendőrségi irodájában történt kihallgatása után a törvényszék fogházába kísérték.

Ma reggel megkezdődött birói kihallgatása. Nyíltan kijelentette, hogy szándéka volt megölni az angol trónörökösöt és sajnálja, hogy merénylete nem sikerült.

A merénylőnek rue de la Forgbeli lakásán a rendőrség még az éjjel házkutatást tartott s több iratot kobzott el, köztük az angol-bur háborúról szóló tudósításokat közlő hírlapokat, melyek szélén az angolokat gyalázó megjegyzések vannak írva. — E megjegyzések is bizonyítják, hogy az angol-bur háborúból származó angolgyűlölet vezette a merénylőt.

Bécs, április 5.

Ő felsége még az éjjel üdvözlő táviratot küldött a velszi hercegnek s az angol királynőnek, amelyben örömét fejezi ki a merénylet meghiusulta felett.

Ma délelőtt a bécsi angol nagykövetségnél a diplomácia itteni képviselői névjegyek hátrahagyásával fejezték ki az angol trónörökös szerencsés megmenekülése alkalmából való üdvözlésüket.

London, április 5.

Egész London a velszi herceg elleni merénylet hírének hatása alatt áll. Ez volt az első merénylet a velszi herceg ellen.

A tőzsdén izgatottan adták tovább a merénylő vallomásától jövő újabb brüsszeli híreket. Természetesen főleg az iránt nyilvánult érdeklődés, hogy anarkizmus, vagy barbaritás volt a merénylet indító oka.

Bécs, április 5.

Ő felsége a király ma délelőtt meglátogatta a bécsi angol nagykövetet, hogy személyesen kifejezve örömét a velszi herceg szerencsés megmenekülése fölött.

Köln, április 5.

A velszi herceg ma hajnalban ideérkezett. A vasuti állomásnál egész csomó gratulációt tolmácsoló táviratot kézbesítettek neki, közte az édes anyját is, az angol királynőt, továbbá a Vilmos császárt. A velszi herceg az édesanyja táviratára azonnal válaszolt.

Brüsszel, ápril 5.

A velszi herceg ellen elkövetett merénylet tettesét ma kihallgatták, minek folyamán kitűnt, hogy a különben elég sympatikus megjelenésű fiatal suhancz már hosszabb idő óta állott az anarchistákkal érintkezésben s egészen át van hatva azok tanaitól. A hozzá intézett kérdésekre czinikusán válaszoltatott s többek között azt is elmondotta, hogy a merénylet eszméje a tegnapi béke-meetingen fogamzott meg agyában.

A háboru humora.

A háboru unalmassá kezd válni. Már nagyon soká tart és hosszú idő óta nem voltak szenzációs fordulatok. Azok a hírek, a melyek a harcztérről érkeznek, nem tartalmaznak semmi érdekeset. De nemcsak a mi közönségünk van már így véle, hanem az angol közönség is. Az angol lapok is nagyon meg vannak vele akadáva, hogy hogyan töltsék meg azokat a hasábokat, melyeket kötelességszerűleg a háborus híreknek szántak. Elvégre nem lehet mindennap hasábos értekezleteket közölni arról a témáról, hogy miként reformálja majd az angol kormány a két új tartomány közigazgatási szervezetét. Maguk is belátják, hogy e kérdés tulságosan részletes és alapos fejtegetése már azért is korai, mert a tartományok egyike — Transvaal — még egyáltalán nincs elfoglalva. Jobb anyag hiányában tehát a humor himes mezejére léptek és adomákat közölnek a harcztéren levő hőökről és vezérekről.

Különösen Kitschener lordról közölnek jellemző dolgokat.

A sudáni háboruban — írja a Daily Mail — egy fiatal tisztet nagyon fárasztó és veszedelmes misszióval bizott meg. Egy levelet adott át neki egy tábornok részére

és meghagyta, hogy hét nap alatt a válaszsral visszatérjen, a tiszt bravourosan felelt meg feladatának. Éjjel-nappal szakadatlanul lrvagolt s már öt nap mulva megérkezett a válaszsral. At se öltözött, meg sem borotválkozott, hanem egyenesen Kitschener tábornokhoz ment. Már előre örült annak a dicséretnek és kitüntetésnek, melyet hatalmas fellebbvalójától kapni fog.

Alaposan kellett csalódnia. A tábornok szó nélkül hallgatta végig a jelentést és azután végig nézett a tisztet:

— Ön, ugy látszik, körszakált növeszt magának. Ez szabályellenes. Nem engedem meg törzskarom tisztjeinek, hogy szakált viseljenek.

A szegény tiszt ugy érezte magát, mintha leforrázták volna. Csak másnap tudta meg, hogy a tábornok öt azonnal való előléptetésre terjesztette fel.

A jég és vasember, a mint Kitschener bámulói nevezik, nem nagy humorista, de azért állítólag utólag nagyokat nevetett a fiatal tiszt zavarán és aggodalmán.

Alig érkezett meg Kitschener Fokvárosba, már mindenütt megjelent az utcákon, a kávéházakban, a mulatóhelyeken, mindenütt felbukkant. Egy sétatéren egy fiatal hadnagyocskát látott vidám hölgyek társaságában, a kik ugy hallgatták a snájdig tisztcske harczikalandjait, mint valami órákulomot.

A lord megállította a tisztet és megkérdezte nevét és a csapatot, melyhez tartozik...

A patent kis hadnagy ijedten tisztelgett és megadta a kívánt felvilágosítást.

— És mit csinál itt? — kérdezte ridegen a tábornok.

— Egyenesen a Mohder-Rivertől jövök — válaszolt ez büszkén.

— Ugy? Nos a vonat kilencz órakor indul. Utazzék rögtön

A tábornok különben formális hajtóvadászatot rendeztt a vidám Fokvárosban mulató szabadságon levő tisztekre. A kilencz órakor induló vonat egész legió ilyen tiszteket szállított vissza a harcztérre.

POLITIKAI HIREK.

A magyar miniszterek Bécsben. Széll Kálmán miniszterelnök, Barkassy Géza miniszteri tanácsos és Hazay István miniszteri titkár kíséretében, Lukács László pénzügyminiszter pedig Popovics Sándor miniszteri tanácsos és Papp Elek osztályfőnök kíséretében Bécsbe érkeztek. Ottlétük célja a delegációk elé terjesztendő javaslatok megállapítása, a melyekről a holnap délután tartandó közös miniszteri értekezleten fognak tanácskozni. A tanácskozásokat holnapután fejezik be a király elnöklésével.

TÁRSAS ELET.

A hitelezők vérmérséklet szerint.

A szangvinikus hitelező jókedélyű, könnyen meginduló, gyorsan hívó és végtelenül engedékeny, — sajnos azonban, hogy nem elég megbízható; ma elnézést ígér

holnap pedig már pöröl. Ehhez a válfajhoz tartozik mindenekelőtt a *szabó*.

A *kolerikus* hitelező haragra, szitkozódásra hajlik, ellentmondásra még jobban felindul s rendszerint avval fenyegetőzik, hogy irtózatot botránnyal csap. Tulajdonképpen pedig távolról sem olyan mogorva, mint a milyennek mutatkozik s nyugalommal, higgodtsággal hamar lefegyverezhető. Állandóan pörrel fenyegetőzik, de a valóságban csak igen ritkán pöröl. Ezek közzé tartozik első sorban a *susster*.

A *flegmatikus* hitelező szereti a nyugalmat, elővigyázatosan cselekszik s csak igen ritkán ragadtatja magát meggondolatlanságra, soha azonban haragra vagy gyűlöletre, igen illedelmesen figyelmezteti az embert, sajnos azonban, sokkal gyakrabban, mint bárki más, sőt napról-napra és végtelesen stoicus nyugalommal és megingathatatlan kitartással és azért a legkiálthatatlanabb valamennyi hitelező között. Ebbe az osztályba tartoznak: a *pinchérek*, *markörök*, és a többi.

A *melancholikus* hitelező rettenetesen aggódik a jövő fölött s igen hajlandó fősvénységre és bizalmatlanságra. Hogy szánalmat keltsen, maga és mások elé a legborzasztóbb nyomor képét festi és mindenütt kísérgetet lát. A különben becsületes hitelezők e válfajához mindenekelőtt az emberetlen, magas kamatra kölcsönző — *uzsorás* tartozik.

VIDÉK.

Halálos esés. Mint bagaméri tudósítónk írja, szomorú véget ért Hansli Viktor ottani ácsmester. Az udvara közepén álló kutágasának tengelyszegén akadt valami igazítani valója s a szerencsétlen ember felkuszott az ágas legtetejébe. A hét métenyi magasságban azonban elszédült és olyan szerencsétlenül bukott le, hogy nyakszirtét kitorpte és szörnyet halt. Özvegye és több árva siratja a szegény ács mestert.

Halál a malom kerekei között. Álmosdról írja tudósítónk: A múlt hó 30-án Ehrenfeld H. gőzmalmában Vincze József molnárinast a kerekek összezúzták úgy, hogy sebeibe belehalt. Csakánycsörüléséhez fogott, azonban járatlan lévén még a malomban, hozzáért véletlenül a malom egyik kerékszijjához. A gyorsan forgó szijj magához kapta a szerencsétlen gyereket s vitte magával a kerekek közzé. Rögtön megállították a gépet, de akkorára már szétzúzott tagokkal, teljesen összeroncsolva feküdt a gyerekek véres teste a malom kerekei között. Három órai kinlódás után meghalt.

Kelemetlen látogatás. Nagy Sándor bagaméri jómódu gazda embernek kelemetlen látogatói voltak a minap este. Kapuja előtt szekér állott meg. Subás idegenek szállottak le róla s egyenest a kamarába tartottak. Volt ott szalonna, liszt, paszuly bőven, a mit a látogatók teljes lelki nyugalommal hordták ki a kocsijukra. Azután a

ház összes baromfiát összeszedték. Nem hagytak ott egy tyukot sem hirmondónak. Az utcán többen is látták a félhomályban a ház előtt álló szekeret és a rajta foglaltoskodó embereket, de mindenki a házbelieknek hitte őket. A csendőrség különben most nyomozza a kelemetlen látogatókat.

Őrült gyujtogató.

— Saját tudósítónktól. —

Óriási izgatottságot és ijedelmet okozott Széleskut község lakosai között azok a gyakori tüzesetek, melyek a különben jómódu községet majdnem teljesen koldusbotra juttatták. A múlt hó elején történt, hogy egy óriási szélviharban a község egyik végén éjnek idején tűz ütött ki s már 25 lakóház elhamvadt, a mikor hirtelen nagy eső keletkezett s ez a tüzet eloltotta.

Mindenki tudta, hogy a gyakori tüzeset gyujtogatók műve, de a tetteiket sehogysen tudták kézrekeríteni. A község lakosai éjjelenként fel váltva örködték, hogy a gyujtogatót megfogják. A múlt hó 31-én éjjel észrevették, hogy egy sötét alak bujkál az utcán s egyszer csak megállott Szemes Imre sarokházánál s egy póznával a tető alá dugott valamit. Az éjjeli örök rögtön lefülelték, akiben Göcsök András odavaló lakosra ismertek.

Egy csomó — petroleumba mártott rongyot dugott a tető alá, melyben égő tapló volt. A kanócot rögtön kivették a tető alul, Göcsököt pedig éjjelre betették a községi börtönbe, hogy másnap a csendőrségnek átadják.

Mire másnap a csendőrség megérkezett, Göcsök teljesen megőrült s annyira dühöngött, hogy csak erősen megkötözve tudták elszállítani a járásbíróhoz, ahonnan kihallgatás nélkül beszállították a Nagykállói tébolydába.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A vizsgálóbírószág új vezetője. dr Szücs Miklós törvényszéki elnök, a központi vizsgálóbírószág vezetésével — Szalay József, volt központi vizsgálóbíró előléptetése folytán — Hoffmann József királyi törvényszéki bírót bizta meg.

§ Elitéit detektiv. (Eredeti fővárosi tudósítás.) A törvényszék ma folytatta Kádár Péter detektiv bűnpörének a múlt héten soron volt tárgyalását. Hivatalos hatalommal való visszaélés volt ellene a vád. A panaszt Papp Arthur fakereskedő tette ellene, a kit egy vasúti kupéban zsebtolvajlással gyanúsították s a ki szótán kihallgatás végett Kádár kezei közzé került. Ekkor a detektiv Pappot állítólag megpofozta, egyes tanuk szerint pedig csak megránczigálta a füleit. A törvényszék Kádárt 100 korona pénzbüntetésre és hivatalvesztésre ítélte.

Családirtó napszámos.

— Saját tudósítónktól. —

Vadállati kegyetlenséggel véghez vitt gyilkossági esetről ad hirt kenderesi tudósítónk, melynek véres le-

folyásáról az alábbi részleteket közli velünk. Hajcsár Antal kenderesi lakos egész életét mint urasági cseléd töltötte el, hol szelid körülmények közt ugyan, de tisztességesen megélt családjával. Három év előtt szoczialista lett, beált a földosztók közé s e miatt aztán el kellett hagyni szolgálati helyét.

Az idő óta napszámmal tengette életét, amiből nagyszámu családjának alig jutott száraz kenyérre. Ez elkecsereztette Hajcsárt s elkecsereztését fokozta még az is, hogy felesége már két hónap óta beteg volt. Az utóbbi időben többször emlegette Hajcsár, hogy elemésztí a családját, mert nem nézheti a nyomoruságot. E hó 3-án reggel korán felkelt Hajcsár s mialatt öltözködött, oda szólt feleségének:

— No asszony, még ma vége lesz a nyomoruságnak.

Azután a konyhába ment és egy nagy késsel tért vissza, egyenesen a gyermekek ágyához tartva. Az asszony rosszat sejtve kiugrott az ágyból és rávetette magát a férjére. Ekkor elkecsereedett harc fejlődött ki a férj és feleség között, miközben a szegény asszony több súlyos sérülést kapott.

A nagy sivalkodásra és lármára az utcáról is többen befutottak, rávetették magukat a vérengző apára, kit hosszas küzdelem után sikerült ártalmatlanná tenni. A vérengzésnek két kis gyermek és az anya áldozatul estek, két gyermek pedig könnyebb sérüléssel elmenekült. A gyilkos apát átadták a csendőrségnek, kit bekísértek a bírósághoz.

SZINHÁZ.

Réthy Laura bucsuja. R. Réthy Laura asszony, a nagyobb vidéki szinpadok ünnepelt primadonnája, visszavonult a szinpadtól. A kitünő művésznő, akinek temérdek nagy sikere volt, tegnap este lépett fel utoljára a temesvári színházban. A közönség a bucsuzó művésznőt elhalmozta tetszésnyilvánításának minden jelével és számos virágcsokorral s egyéb ajándékkal lepte meg kedvencét. Réthy Laura a népszínházban kezdte meg pályáját és csakhamar Kolozsvár, Debreczen, Nagyvárad, Arad, Szeged szinpadain aratta diadalait.

Kövesi főnyereményei. Az ország összes szinigazgatói közül — még Leszkay Andrást is beleértve — Kövesi Albert a legszerencsésebb. Rövid időn belül a második főnyereménnyel kedveskedik neki a szerencse istenasszonya. Az első a Szulamit volt, amelyet Kövesi fedezett fel egy év slagerének. Most pedig — amint Kecskemétről írják — igazi főnyeremény érte Kövesit. Az osztálysorsjátékon tízezer koronát nyert a kecskeméti színház jövő évi

a kolerikus jenyő!

igazgatója. De természetesen — mi ez a főnyeremény a Sulamithoz képest.

Műsor:

Szombaton, ápril 7-én, bérlet 157. sz. „A” másodsor: *A troubadour*.

Vasárnap, ápril 8-án két előadás: d. u. 3 órakor fél helyárral: *A bibliás asszony*. Operette 3 felvonásban. Este 7 és fél órakor, bérletszünetben, Fenyéri Mór, Ferenczy József és Püspöky Imre bucsufelléptével: *A vén bakancsos és a fia huszár*. Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta: Szigeti József.

Jászai Mari visszaszerződése.

— Saját tudósítónktól. —

Pénteken volt a Nemzeti színházban a nagy bucsuzás.

Szombaton reggel az összes lapok megírták, hogy Jászai Mari csak rövid ideig lesz tagja a Vigszínháznak és módot kell találni, hogy visszakérüljön dicsőségének színhelyére.

Keglevich intendáns Jászai Mari bucsuzását követő napon levelet írt a művésznőhöz, melyben felkéri, hogy bontsa fel a Vigszínháznál lévő szerződését és térjen vissza a Nemzeti színház kötelékébe.

Jászai Mari is levélben válaszolva felszólítja az intendánst, hogy kérése tárgyában forduljon a Vigszínház igazgatóságához.

Keglevich gróf ezt meg is tette és a vigszínház igazgatósága tegnapelőtt ez ügyben ülést tartott.

Az igazgatóság behatóan megvitatta Keglevich intendáns megkeresését és úgy határozott, hogy Jászai Mari szerződését nem bontja fel.

UJDONSÁGOK.

* **Uj anyakönyvvezetőhelyettes Debreczenben.** A belügyminiszter leiratában tudatta a várossal, hogy Varga Károly városi aljegyzőt az ideiglenesen teljesített másod-anyakönyvvezető-helyettes állástól felmenti s ezt az állást 800 korona fizetéssel rendszeresíti. Tekintettel az állás sürgős betöltésére, Debreczen város közigazgatási bizottsága tegnap délután tartott ülésében az anyakönyvvezető helyettesi állásra pályázatot mellőzésével Jánossy Lajos nyugalmazott honvédszázados kinevezését hozta javaslatba.

* **Uj arvaanya.** A debreczeni országos tanítói árvaház arvaanyja: Vásárhelyiné Székely Melinda nyugalomba vonul s helyette az arvaanyai teendők ellátásával Hertelendyné Gajzágó Vilmát bízta meg a vallás- és közoktatásügyi miniszter.

* **Dr. Wolafka jubileuma.** — A debreczeni róm. kath. hívek nagy arányú előkészületeket tesznek, hogy főpapjukat július 24-én tartandó jubileuma alkalmából ragaszkodásukhoz méltóan ünnepelhessék. Az egyház-

község jövő héten tartja e tárgyban ülését; a kath. társulatok már határozta a részvétel dolgában, a kath. hölgyek pedig húsvét ünnepének másod napján tartanak ebben az ügyben értekezletet. A tantestület pedig úgy határozott, hogy mivel a jubileum napja éppen a nagy szünidőre, július 24-ére esik s a tanuló ifjuság, amely o'ly sok jótékonyágát élvezte minden időben a jubilánsnak, nem maradhat ki az ünneplésből, már az iskolai év végén fogja imponzáns módon kifejezni ragaszkodását és szeretetét a főpap és az iskolák igazgatója iránt. Ugy értesülünk, hogy a jubileum alkalmából egy nagyobb szerű alapítványról is szó van, amelyet a kath. új főgymnasium szegénysorsu növendékei javára az egyházközség kíván tenni.

* **Születési statisztika.** Az elmúlt hó során összesen 249 gyermek született Debreczenben. Ezek közül 32 törvénytelen gyermek volt. Ugyanezen idő alatt 168 haláleset fordult elő s így a születési esetek 81 esettel múltak felül a halálozásokat.

* **Debreczen egészségügye.** Dr. Sárváry Gyula tisztii főorvos Debreczen egészségügyéről a tegnap tartott közigazgatási bizottsági ülés elé a következő jelentést terjesztette: „Márcziusban a közegészségi állapot erősebben volt megtámadva, mint az ezt megelőző hóban, amennyiben úgy megbetegedések, mint halálozások nagyobb számmal fordultak elő. A megbetegedések leginkább a légzőszervek hurutos és lobos bántalmaiból állottak. *Heveny ragályos betegségek közül az influenza, mely már február hó során fellépett, mindinkább nagyobb kiterjedést vett és számos esetben a hozzácsatlakozott tüdőlob folytán különösen a csecsemő és az előrehaladott koruaknál halállal is végződött.* Ezenkívül kanyaró és vörheny szörványosan észleltettek, kanyaróban egy haláleset is fordult elő.

* **Hymen rózsalánczait** az elmúlt hó korán összesen 61 pár vette fel. Ezek közül 37 ev. ref. vallásu, 4 pár róm. kath., 6 pár izraelita és 14 pár vegyes vallásu.

* **Csendőrség Debreczen külterületén.** Dr. Simonffy Béla királyi ügyész tegnap jelentést terjesztett a közigazgatási bizottság elé a város külterületére csendőr őrsök felállítására végett. A jelentés szerint a városi rendőrség a debreczeni nagy határt kellő felügyelet alatt tartani nem képes és ily körülmények között a debreczeni határ képezi természetes buvóhelyét a környék legmegrögzöttebb gonosztervéinek. A tapasztalatok indították — a jelentés szerint — a királyi ügyészséget arra, hogy a közigazgatási bizottság közbelépésével a tanácsot a csendőrségnek a város külterületére való behozatalára, az ide vonatkozó előmunkálatok elkészítésére

felhívja. Hogy pedig a közbiztonság Debreczen külterületén a csendőrség behozatalával mennyire várható, arra nézve a királyi ügyész rámutat arra a rablótámadásra, amely Debreczent és egész határát hosszú időn át fosztogatta és rettegésben tartotta s melynek kinyomozására a rendőrfő kapitány 200 koronát eredménytelenül kitűzött, az e célra kivezényelt csendőrség pedig tizennégy nap alatt ügyesen kipuhította s száznál több betöréses lopásukat fel is derítette. A közigazgatási bizottság a királyi ügyész jelentését egész csodálattal hallgatta és azután egyhangulag hozott határozattal kimondta, hogy a csendőrségnek Debreczen külterületére leendő behozatalát közbiztonsági szempontból rendkívül szükségesnek találja s felhívja a városi tanácsot, hogy e tárgyban az előmunkálatokat tegye folyamatban s az eredményről három hó alatt tegyen jelentést. Itt jegyezzük meg, hogy a csendőrség mellett egyelőre megmaradna a jelenlegi egy lovasrendőrfelügyelő s a tizennyolcz lovasrendőr is.

* **Ló osztályozó gazdák figyelmébe.** Hogy a lótulajdonosok a törvényben kiszabott érzékeny büntetéstől megmenekülhessenek, azt tudatja velük a katonai ügyosztály, miszerint az elmaradt lovak még e hó 7-én, szombaton d. e. 9–12 ig, délután 3–6-ig a város istállójánál működő lóosztályozó és egészségügyi bizottság elé felvezethetők.

* **A fogházi tüzesetet** Dr. Simonffy Béla kir. ügyész tegnap hivatalosan bejelentette a város közigazgatási bizottságának. A hivatalos jelentés szerint a fogház teteje teljesen leégett, azonban a fogházépület sehol be nem égett. A tűz alatt a letartóztatottak közt se nagyobb nyugtalanság, se zavargás nem történt, veszélyeztetve senki nem volt és senki meg nem séült. A padláson elégett a rabipar kárára 2500 drb. szőlőkosár, 1000 drb. barna kosár 160 korona értékben. A leégett fogház tető helyreállítása iránt 3524 kor. 88 fillér munkadíj mellett a szerződés megkötött. A minden valószínűség szerint kéménytől származó tűz keletkezési oka iránt a rendőrség s az ügyészség által felvett nyomozati iratok az igazságügyminiszterhez felterjesztettek.

* **Zenede növendékeinek hangversenye.** A debreczeni zenede növendékei előmenetelének bemutatása végett folyó 1900. évi április hó 8-án, vasárnap hangversenymatinéet rendez, melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság. Műsor: 1. Dvorak. 46. mű. Szláv tánczok. Zongorán négy kézre. Előadják, Mayer Pálma (Zongora tanszak közép tf. III. osztály) és Hirschfeld Eszti (Zongora-tanszak közép tf. V. o.) Tanár: Pavelkó Jolán. 2. Ivánfy-Greizinger I. 81. mű. Örök szerelem: „Ha meghalok...” „Fölszögvégén egy

„kis lánynak...“ „A malomban kukoricza darája...“ Énekli: Kacsó Gizella (Ének-tanszak III. o.) Tanár: özv. Zivuska F. né. 3. Jensen A. Vándorképekből a vig vándor. Előadja: Békési Anna (Zongora-tanszak közép tf. III. o.) Tanár: W. Domaniczky Mária. 4. Hubay J. 79. mű. Barcarolle. Wieniawski H. Kúriavíak—mazurka. Előadja: Weszprémy Andor (Hegedű-tanszak közép tf. III. o.) Tanár: Füredi (Friedman) József. 5. Foresi M. Brezze leggiere. Olasz népdal. Sztobjanovits J. Ninon dalműből a bordal. Énekli: Goldstein Jolán (Ének-tanszak III. o.) Tanár: özv. Zivuska Ferencné. 6. Beethoven. 10. mű 1. cz. Sonata. Molto allegro e con brio. Előadja: Winkler Luiza (Zongora-tanszak közép tf. IV. o.) Tanár: Hitesi Lajos. 7. Seitz F. 12. mű. Növendék verseny. I. és II. tétel. Előadja: Darvas György (Hegedű-tanszak közép tf. III. o.) Tanár: Füredi (Friedmann) József. 8. Braga G. Serenale. Ének — zongora s hegedű kísérettel. Énekli: Szabó Margit (Ének-tanszak III. o.) Tanár: özv. Zivuska Ferencné. 9. Rubinstein. 44. mű. Románca. Es-dur. Moszkowski M. 42. mű. Momento gioioso. Előadja: Márkus Irén (Zongora-tanszak közép tf. VI. o.) Tanár: W. Domaniczky Mária. A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtók zárva tartanak. Az 5. szám után 10 percznyi szünet. Kezdeté délelőtt 11 órakor pontban.

* **Hirtelen halál.** Tegnap reggel 8 órakor Tóth János, 21 éves kovácstanoncot Hatvan-utca 52. sz. alatti lakásán halva találták. A rendőrség a halál megállapításának okából be-szállította a kórházba, hol a bonczolást ma fogják megejteni.

* **Az utazók érdekében** a magyar államvasutak igazgatósága rendeleti uton akép intézkedett, hogy az utas a XIV-ik zónára szóló jegyét, annak érvényességi idején belül, a jegy fel nem tüntetett és más irányban fekvő állomásra is használhatja. Hogy azonban a jegy a XIV-ik zóna jegyén megnevezett állomáson túl is figyelembe vétessék, az utas ezt a vonatvezetőnek még a jegyállomás elérése előtt bejelenteni köteles. Az I—XIII-ig terjedő zónákon szintén érvényesíthető a jegy más, mint a jegyen megnevezett állomásokra, az utas azonban minden esetben köteles ezt a vonatvezetőnek bejelenteni. Potlólagos fizetés egy esetben sem teljesítendő.

* **A Magyar Államvasutak tisztviselőinek előléptetése.** Legközelebb, — mint értesülünk. — megtörténik a Magyar Államvasutak tisztviselőinek régóta várt előléptetése. A kereskedelmi tárcza költségvetésének letárgyalása után az Államvasutak igazgatósága összülést tartott, amelyen végleg megállapította az előléptetéseket. — Az előléptetések, melyeket már legközelebb közzétesznek, ezuttal, mint halljuk, szerényebb keretben történik meg és csak a hivatalnokok egy ötödrésznél valamivel többnek lesz része benne. Az előléptetett tisztviselők nem január elsejéig visszamenőleg, hanem csak április elsejétől számítva kapják meg az új rendfokozatukat megillető magasabb fizetésüket.

* **A szőlőbetegségek elleni védekezés.** Időszerű az a körrendelet, melyet Darányi földművelésügyi miniszter a bortermő vidékek hatóságaihoz intézett. Ugyanis a miniszter felhívja a hatóságokat, hogy már eleve és körültekintő módon gondoskodjanak arról — és e tekintetben a szakközégek működését rendelkezésére bocsátja, — hogy a szőlőbetegségek ellen való védekezésről tudomást nyerjenek. Így a perenszpora, lisztharmat és szőlómoly fellépése esetén a védekezést előírja s utasítja a hatóságokat, hogy a mennyiben a betegségek nagyobb erővel lépnek fel, a kötelező védekezés iránt azonnal intézkedjenek. Fölhívta a miniszter a gazdasági egyesületeket, hogy az érdekelt gazdaközönység éberségét ez irányban fokozzák.

* **Debreczeni ifjak párisi tanulmányutja.** A debreczeni kereskedelmi akadémia növendékei közül tizenhárman s velük harmincz idegen dr. Bayer Ferencz igazgató, dr. Szánthó Sámuel és Fabián Lajos tanárok kíséretében tegnap este utaztak el Debreczenből párisi tanulmányutjukra. A kirándulók utközben megtekntik Bécs Innsbruck, Zürich, Strassburg, München nevezetességeit s Párisban hat napot töltenek. Az ifjak április 25-én délután a budapesti személyvonattal érkeznek vissza Debreczenbe. A részvétel díját, amely eredetileg kétszáz korona volt, az utolsó perczben husz koronával kellett felemelni, mivel az ifjuságnak az osztrák vasutakra kért kedvezményt nem adták meg.

* **A debreczeni tisztviselők önszegélyző egyesülete** folyó hó 9-én (napi biztos Harsányi Gusztáv) 18-án, (napi biztos Konez Elek) 23-án (napi biztos Márk Endre) és 30-án (napi biztos Materny Lajos) pénztár nyitást tart s ekkor már, valamint minden hétfőn és a hónapnak 2, 3 és 4-ik napjain, vagyha e napok vasárnap vagy ünnepnapra esnek, a következő napon d. u. 5—6-ig a múlt évről járó osztaletok is felvehetőek az egyesületnek Gróf Dégenfeld-tér 2. számú helyiségében, hol tagsági jelentkezés is szívesen fogadtatik, színházi utalványok válthatók, ruhabetétele stb. eszközöltetik.

* **A svéd tudós nem jön.** Tegnap reggel táviratban értesítette a minisztérium Debreczen város polgármesterét, hogy az esteli gyorsvonattal egy hírneves svéd tudós érkezik Debreczenbe, hogy a várost, annak nevezetességeit és a Hortobágyot is megtekintse. Mikor fogadtatására nézve már az összes előkészületeket megtették, jött a másik távirati értesítés, hogy a látogatás a tudós gyengélkedése miatt néhány napra elmarad.

* **Nyilvános köszönet és kérelem.** A lipiki gyógyfürdő sanatóriumába kedvezményes helyre felvett két szegénysorsu vérbajos gyermek gyógyítási költségeire adakoztak: K. Tóth Sándor 5 kor., Komjáthy Jánosné 4 kor., Komlóssy Arthur, Szabó Kálmán v. jegyző 2—2 kor., Tóth Kálmán kereskedő, Borsy Lajos 1—1 kor., Kiss Miklósné 80 fill., Majda Mátyásné, Jonatka Alajosné 60—60 fill., Komády Gáborné, dr. N. L.

okl. gyógyszerész, Weisz N., N. N. 40—40 fill., N. N., Eperjessy Károly 30—30 fill., N. N., Spira Ferencz 20—20 fill. Összesen 19 kor. 60 fill. — A midőn a befolyt szives adományokért hálás köszönetemet fejezem ki, egyidejűleg felkérem a nemes szívu nagy közöniséget a további sürgős adakozásra, mert a kedvezményes hely csakis a husvét és pünkösdi közti idő alatt vehető igénybe. A ki gyorsan ad: kétszer ad! — Roncsik Lajos, tanácsnok.

TÁVIRATOR.

A hadügyi költségek emelését megtagadták

Bécs, ápril 5. A mai közös minisztertanácsban, amelyben a két kormány képviselői vettek részt, tárgyalás alá került a hadügyi költségvetés is. Elsőnek adtuk hírt arról, hogy a hadügyi költségvetésben újabb harminczmillió korona megszavazásáról van szó, amely Magyarországot tizenkét millió erejéig terhelné. Akkor czáfolták e hírt a lapok s ime most a közös minisztertanácsban nyilvánvaló lett ez az újabb követelés. Nemcsak nyilvánvalóvá lett, de a közös minisztertanácsot, éjjel érkezett távirataink szerint arra az elhatározásra bírta, hogy ezt a harminczmillió újabb hadügyi szükségletet, illetve ennek megszavaztatását megtagadja. — A szenzációs határozat hire villámgyorsan terjedt s politikai körökben élénken pertraktálják. Lehet, sőt valószínű, hogy a közös minisztertanács eme álláspontja, mindkét kormányt válság elé vezet. Holnap ebben az ügyben koronatanács lesz.

A Gönczy-pár Berlinben.

Berlin, ápril 5. A bizonyító eljárás a vádlottakra nézve nagyon kedvezőtlen adatokat szolgáltat. A szakértők vallomásaiból kitűnik, hogy Schultzenét és leányát a legbestiálisabb módon gyilkolták meg. Az asszony koponyáját a reá mért ütések apró darabokra zúzták. Gönczy tagad. A tanúk is nagyon ellene vannak.

Osman basa halála.

Konstantinápoly, apr. 5. Konstantinápolyból szomorú hírt hoz a táviró. Ajazi Osman pasa, a plewnai hős, a török birodalom legnagyobb, legfélelmezbettedő hadvezére ott meghalt. A gyászbaborult Törökország legdicsőbb fiainak egyikét vesztette el, akinek tettei újra felelevenítették az osman dicsőségét. Plevna alatt

kétségbeejtette az orosz hadsereget, amely megszágyenülve látta be, hogy a keleti oroszán hősiessége csodákat művelt. A szultán az „Ajazi“ (győző) jelzővel ruházta fel, legfőbb kegyeibe részesítette s a legmagasabb állásokat juttatta neki.

A pestis.

Konstantinápoly, apr. 4. A közegészségügyi tanács táviratot kapott, amely szerint Loszfa községben, amely a Deli-Amer uralma alatt van, két pestises megbetegedést konstaláltak. Asszirba eddigelé körülbelül 28,000 bajram-zarándok érkezett.

Széchenyi Gyula eskütétele.

Bécs, ápril 5. Bécsből táviratozók nekünk: Széchenyi Gyula gróf, a király személye körüli miniszter ma délelőtt tette le az esküt ő felsége előtt. Az eskütételnél Széll Kálmán miniszterelnök és Andrássy gróf interвениált. Széchenyi Gyula gróf, a király személye körüli miniszter eskütételénél az eskümintát Barkass Géza, miniszteri tanácsos olvasta fel. Az eskü után a király magánkihallgatáson fogadta a személye körüli minisztert. A minisztérium hivatalnokai már tegnapelőtt mutatkoztak be az új miniszternek, Vértessy Géza, miniszteri tanácsos vezetése alatt. Széchenyi Gyula gróf ma kezdi meg hivatalos működését.

Megégett gyermek.

Budapest, apr. 5. Szalai Jánosné szül. Német Rozália, aki házmesterné a Dobozi-utca 41. számú házban, tegnap délután 5 órakor eltávozott hazulról és a három éves Lajos nevű fiát magára hagyta vissza a lakásban, melynek ajtóját lezárta. A magára hagyott gyermek egy skatulya gyufával kezdett játszani és valahogy meggyújtotta a ruháját. Kétségbeesetten kezdett sikoltozni, de a házbeliek csak nagysokára tudtak segítségére menni, mert előbb még fel kellett törni az ajtót. Addigra pedig a kis flu életveszélyes sebeket szenvedett. A mentők a Stefánia gyermekkórházba szállították a szegény fiúcskát; akinek életbenmaradásához nincs remény.

Az osztálysorsjáték.

Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő számokat sorsolták ki: 40.000 koronát nyert: 5208. — 5000 koronát nyert: 38921 82043. — 2000 koronát nyert: 23747 42067 43977 47995 72519 81897 85910 93045 97661. — 1000 koronát nyert: 9351 18600 21055 31272 36629 38377 52991 53769 54866 61671 66848 68129 69872 72225 77225 80873 84406 89159 97517 99030. — 500 koronát nyert: 2284 2532 3350 14680 20760 23024 24994 30004 32456 35912 36874 36966 40261 43613 49207 51905 53049 53351 53902 54331 59393 61111 61361 64027 69048 70735 76588 81192 86946 92717 93108 94760 97175 98809 98873.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

Budapesti tőzsde.

Budapest, ápril 5. Buza áprilisra 7.57, Buza okt. 7.78., Rozs áprilisra 6.48., Zab áprilisra 4.94., Tengeri májusra 1900 5.55., repeze szept. 12.90.

VEGYES.

Szerelmi dráma az iskolában. Mint makói levelezőnk írja, az igasi tanyai iskolában véres szerelmi dráma történt. Seiler Aladár tanító fiatal feleségébe, Venig Juliába belebolondult a férj sógora Gimpfel József. A férj a viszonyról tudott, de nem akadályozhatta meg, mert Gimpfel folyton fenyegette. A szerelmesek elhatározták ha egymásé nem lehetnek, meghalnak. Mig a férj az iskolában tanított, Gimpfel agyonlőtte Seilernét, azután önmagát. Mindketten meghaltak.

A sikkasztók klasszikus hazájából. Több ezer forintra menő visszaélésnek jöttek a nyomára már hetekkel ezelőtt az aradi adóhivatalnál. A bűnügyi vizsgálat folyamán tegnap délben letartóztatták Grau Lajos aradi sóhivatali tisztet, a ki a sikkasztásokat elkövette. Grau Lajos részben beismerte az elkövetett visszaéléseket és — büntársait is megnevezte. A bűnös utra tért tisztviselő feltűnő eleganciával élt az utolsó időben és pazarul költekezett. Az elsikkasztott összeg 8000 korona.

Öngyilkos csendőr. Orsován, Magyar Sándor próba-csendőrnek a szolgálat teljesítése közben megdagadt a lába, e miatt a fellebbvalója rászólt, hogy jó leane más szolgálót keresnie. Magyar e miatt annyira elkeseredett, hogy agyonlőtte magát.

Egy burbarát viszontagságai. Oroszországból néhány hó előtt kivándorolt Transvaalnak egy még fiatal tisztelője Dél-Afrika, hogy ott a burok seregében szolgáljon. A mikor azonban a csatatérre érkezett a fiatal orosz, tévedésből az angolok táborába került és tévedését nem is vette észre mindaddig, mig az ütközet után a burok elfogták. Ott persze sietett kijelenteni, hogy ő tulajdonképpen burbarát és a legközelebbi csatában már az angolok ellen harczolt, még pedig olyan szerencsével, hogy jelenleg az angolok hadifoglya.

Vérmérgezés rizspporal. Nagyon szomorú módon ért véget egy fiatal asszony Sielce határszéli városkában. Az asszony egyik arcán éjjel kis himlő támadt, melyet öltözködés közben kinyomott. A nyílt sebre aztán rizsport tett, mire a sebhely azonnal földagadt és súlyos vérmérgezési tünetek mutatkoztak. A vérmérgezés oly gyorsan terjedt, hogy az előhívott orvos semmit sem tehetett és a szerencsétlen asszonyka egy óra leforgás alatt borzasztó kínok közt meghalt. Azt hiszik, hogy a sebre tett rizsport a patikában mérges anyagokkal preparálták.

Agyonlőtt községi jegyző.

— Saját tudósítónktól. —

Vakmerő gyilkossági eset tartja izgalomban — mint nekünk írják — Szent-Benedek község lakosait, melynek a község

derék jegyzője, Dósa Lajos, esett áldozatul. Szent-Benedek és a környékbeli községekben már régebb idő óta lopkodták a lovat és egyéb jószágot.

A lakosság között általános volt a meggyőződés, hogy a lopásokat Vastag József, ismert lótolvaj követi el. A múlt héten Vastag József beállított Dósa Lajos jegyzőhöz és két lópasszust kért a jegyzőtől. Dósa, aki roppant lelkiismeretes hivatalnok volt s különben is ismerte Vastagot, a kívánt lóleveleket kiadását megtagadta.

Az eset után harmad napra Dósa átvizsgálván a lóleveleket, arra a meggyőződésre jutott, hogy négy lólevelet elloptak tőle. Rögtön vallatóra fogta a kisbírákat, mert az volt a gyanuja, hogy ezek összejátszottak a lótolvajakkal s ezek lopták ki a hiányzó leveleket. A vizsgálat igen terhelő adatokat derített ki, az egyik kisbíró Hajdu András ellen, miért is a jegyző megtette az intézkedéseket az említett kisbíró felfüggesztése iránt.

A vizsgálatot követő este a jegyző együtt ült a családjával, a midőn az utcáról az ablakon keresztül egy lövés dördült el, a jegyző holtan bukott le a földre. A csendőrség nyomban megindította a nyomozást s a sok terhelő gyanu alapján letartóztatta Hajdu kisbíró, a ki töredelmesen beismerte, hogy ő lőtte a jegyzőt. Hajdut átadták a bíróságnak.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Haj-moly ellen. Ha a haját moly bántja, legajánlatosabb bekenni marhavelővel. Azok a kik használták, tapasztalásból ajánlják.

Gipsz-alakok befestése. Oldjunk fellsellakot 24 órán át borszeszben, kenjük be a gipsz-alakot ezzel az oldattal és ismételjük ezt az eljárást, mihelyt a gipsz megszáradt. Ezután bemázolható olajfestékekkel.

GAZDASÁG.

Megfagyott a barackvirág. Az Érmellék több fontos gyümölcs-termelő helyéről tudósítást kaptunk, hogy a tegnapelőtt éjjeli erős dér nagy kárt tett a gyümölcsösben, mert a kajszin barackvirágát mind elhervasztotta és így baracktermés az idén nem lesz. Az illető vidékeket ez a veszteség igen érzékenyen fogja érinteni, mert az Érmelléken az utóbbi időben a baracktermés igen virágzó volt és nagy lendületet vett.

HÁZTARTÁS.

— A gazdasszonyoknak. —

A sóska eltevése. Sósának eltevéseéről áprilisban és májusban kell gondoskodni a jó gazdasszonyoknak. Gyöngye sóska le kell párolni zsirban, üvegbe tenni, hólyaggal lekötöni és újra párolni. Hosszu ideig eláll.

Butorfényező szer. Kőolajat kell melegíteni és a suly egy negyedének megfelelő földviasz (cserezin) oldandó fel benne. Kihülés után azonnal használható. Ha a butorok bekenése megtörtént, a keverék megszáradt s flanel-ronggyal a butorok erősen megtörültnetnek, bámulatos szép fényt kapnak.

MULATTATÓ.

— Infanterist Kohn! Hogy nevezik az ezredest, alezredest és őrnagyot?

Kohn (hallgat)

— Törzstiszteknek! Értette! Nos, hogy hívják?

Kohn: Infanterist Kohn.

— No gyalogos Csóré! Mit tennél, ha háboruban az egyik lábada golyót kapnál.
Cs. Összerogynék, kapitány ur

— Adj Isten egészségére!

— Ostoba! Köhögtem és nem prüszszentettem.

— Hát akkor ne adja az Isten egészségére!

A. Bizony már volt nékem olyan regényem is, amely nekem 10,000 koronát hozott.

B. Mikor volt az?

A. Amelyet mult évben folytattam Karlsbadban egy szép hölgygel — aki most már feleségem

CSARNOK.

A radványi tündér.

— Regény. —

Irta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

Homor Gábor Teréz asszony karját a magáéba füzte és együtt mentek a nagyebédlőbe. Milyen boldog volt mind a kettő, mintha a szerelem most fakadt volna először a szívükben. Elfelejtették, hogy pihenőre kell-ne térni, elbeszélgettek ők végtelen gyönyörűséggel jövőjükéről, gyermekeik boldogságáról.

— Milyen öröm nap is lesz az. Három pár esküszik egymásnak örök hűséget. Andor Margittal, Béla Verával és én veled újra drága Terézem.

Azután Homor a további boldog beszélgetés során elmondta Teréz asszonynak, hogy Verától tudta meg Teréz asszony szándékát. Vera észrevette, gyorsan felkelt értesítette s most ez a gyermek meghálálta a jószágot s érdemessé tette magát arra, hogy örök tagja maradjon a Homor családnak.

Ugy elbeszélgettek Homor és Teréz asszony, hogy a felkelő nap arany sugarai még mindig együtt találta őket. Sőt mikor Margit, Vera, Andor és Béla felkeltek s rendes szokás szerint reggelire a nagyebédlőbe siettek, még mindig ott találták őket. Látták a jó szülők boldogságtól ragyogó arcát s közülök különösen Vera érezte fokozott mértékben a gyönyört adó elégedettséget:

— Hála neked Istenem! — suttozta magában, hogy kezembe adtad a módját, hogy hálánat leróvhassam.

Homor pedig átölelve Teréz asszonyt, lelkesülten köszöntötte az ifjakat:

— Jertek! jertek! Én a ti szeretetekben, a ti boldogságokban gyönyörködtem; gyönyörködjétek most ti az enyémben. Ime, jó anyátok szive most már igaz, elpusztíthatlan szeretettel hajolt felém s egy megelégedett párral újra több van.

És az ifjak egymásután siettek Teréz asszonyhoz és Homorhoz, hogy ki az arcukat, ki a kezüket csókolja...

Ezt a boldogságot csak elképzelni lehet, de a maga valójában megérteni és üdvösségét élvezni csak az tudja, aki átéli.

Néhány nap mulva már nagy öröm tanyája volt az egész Radvány. A házakat virágfüzerekkel díszítette fel a lakosság, az emberek ünneplőbe öltöztek, a leányok fehér ruhában állottak sorfalat a kastély kapujától egészen a templomig. A környék népe össze gyűlt, a csendes kis község utcáját néparadat öntötte el. A templom csupa virág volt az emberek, asszonyok, gyermekek boldogsága leirhatatlan.

A kastélyban fenn óriási sürgés-forgás. A környék nemes urai jöttek össze, hogy kivegyék részüket a Homor család boldogságából. Ragyogó arccal fogadták a szép menyasszonyok, a boldog vőlegények a szerencsekívánatokat.

És a nászmenet a templomba, valóságos diadalut volt. A lelkesülten éljenző népsokasága, a fehér ruhás leányok sorfala közt haladt el a pompában ragyogó nászmenet. A leányok a boldog menyasszonyok lábai elé virágot hintettek; lelkesülten éljenzett s örömkönytök sirt a nép. És mikor a templomból az örök eskü után férjeik oldalán kiléptek az új asszonyok, hozzájuk sietett mindenki, agg. ifju egyaránt. Csókolták a kezüket, a ruhájukat s áldás, szerencsekívánat fakadt ajkukon

Teréz asszony, Homor felesége, ráborult férje vállára s örömben sirt; a boldogság könnye ott ragyogott a Homor szemében is.

— Gábor! Soha sem voltam még ilyen boldog életemben!

Verát, Bélát, Andort és különösen az ő drága tündérüket: Margitot körülfogta a nép. Az volt boldogabb, aki megcsókolhatta a kezét, vagy csak a ruháját is.

Boldogság otthona lett a kastély s az egész Radvány... Isten áldása szállott a szerető szívekre.

— Vége. —

Szerkesztői posta.

Sz. I. „Megvirrad még...” Igen, ha nem ir ilyen verseket, mert míg ilyenekkel

foglalkozik, tiszta lelkiismerettel állíthatjuk, hogy „sötétségben borong.”

V. H. Eszközölje ki kedves nejétől a kimaradási engedélyt. Ma már erre nyomtatványok is vannak, amelyeket az asztaltársaságok tagjai respektálni szoktak.

K. M. Az, hogy „Adós fizess!” bolond közmondás. Hiszen éppen azért adós az istenadta, mert fizetni nem tud.

SZINLAP.

Ma Pénteken, ápril 5-én „C” bérlet

A troubadour.

Nagy opera 4 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Luna gróf — — — —	Környey.
Leonora — — — —	Bódi Ella.
Azucéna, cigánynő — —	E. Kállay L.
Manrico — — — —	Karacs.
Fernandó — — — —	Csatár.
Ines, Leonora barátnője —	Bárdos I.
Buiz — — — —	Bartha.
Egy vőn cigány — — — —	Halász F.
Egy hirnök — — — —	Rubos.
Zárdai növendék — — —	Znojenszkyne.

Holnap, szombaton, „A” bérletben:

ugyanez.

Segujabb női kalapok.

Szives tudomására hozom a t. hölgyközönségnek, hogy a

**legszebb és
legelegánsabb
modell-kalapok**

kaphatók a legmérsékeltébb árban.

Becsés látogatásukért esedezik

tisztelettel:

Reiner Flóra

Kossuth u. 6.

Michelstädter S. E. & H.

Piacz-utcza 40. sz. Hungáriával szemben.

**Férfi, női és
gyermek czipők
legnagyobb
raktára.**

Saját szabadalom.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

APRÓHIRDETÉSEK.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Az apró hirdetések előre fizetendők. E rovatban az egyszeri beiktatás 10 szóig 20 kr., minden további szó 2 kr.-ba kerül, vastagabb betűkből 4 kr. Oly hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakezímével el vannak látva (poste-restante hirdetések is) minden egyszeri közlés után 30 kr. kincstári bélyegdíj is fizetendő. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik. Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Vidékről beküldhetők az apró hirdetések postautalvánnyal; a postautalvány szelvényére az apróhirdetés szövege is feljegyezhető. A legkisebb hirdetés 20 kr.

<p>A ki állást keres, vagy állást ad, vegye igénybe a DEBRECZENI UJSÁG apró hirdetések rovatát, a ki birtokot akar venni vagy eladni a ki lakást keres és bérelni óhajt, a ki birtokot akar bérelni, vagy bérbeadni, a ki kölesönt keres vagy ad, a ki házasságot akar kötni, vegye igénybe a A „Debreczeni Ujság“ apró hirdetések rovatát. A „Debreczeni Ujság“ apró hirdetései biztosan célra vezetnek.</p>	<p>Megvételre kerestetik egy középnyagású használt konyhai gégszekerény. Czim a kiadóhivatalban. 329.</p>	<p>Tíz faj sesteterti sima szőlővessző kapható. 5 méteres változatot akácza, mint haszonfa eladó. Czim a kiadóhivatalban. 304.</p>	<p>Egy fiatal 6 hónapos him faj vizsla eladó. Czim a kiadóhivatalban. 283.</p>
<p>Erzsébet-uton négy szoba, konyha, kamara, istállóból álló ház eladó, Czim a kiadóhivatalban. 306.</p>	<p>Kereskedő segéd a női divatáru szakmából, jó detailista és kirakat rendező, beszél magyarul, németül és tótul, helyben vagy vidéken azonnali belépésre állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 316.</p>	<p>Kiadó nyaraló, A Sesta-kertben egy csinosan berendezett, — kisebb család részére alkalmas — nyári lak f. évi augusztus hó közepéig bérbe kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 311.</p>	<p>Szőlő és ház. Csapó-kertben egy ház 656 ☐ öl szőlővel együtt eladó. Czim a kiadóhivatalban. 294.</p>
<p>Correpetitor kerestetik gymnasiumi felsőbb osztályu magántanuló mellé a latinból és mennyiségtanból. — Szives ajánlatok „Correpetitor“ czimen a kiadóhivatalba küldendők. 328.</p>	<p>Kerékpár jó karban levő 60 frtért eladó. — Czim a kiadóhivatalban. 317.</p>	<p>Fűszer üzlet a Csapó-kertben jó forgalmu helyen, kedvező feltételekkel eladó. A berendezés külön is eladó. Czim a kiadóhivatalban. 325.</p>	<p>10 nyilas tanya-föld az Ebesen azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban. 222.</p>
<p>Eladó. A boldogfalvai kert I. járásán a csősz ház mellett egy nyilas szőlő kő épülettel. Czim a kiadóhivatalban 315.</p>	<p>Egy szőnyeggel bevont ebédli divány jutányosan eladó. Czim a kiadóhivatalban. 318.</p>	<p>Átköltözés miatt egy diszes függönyráma és egy sparhet eladó. Czim a kiadóhivatalban. 326.</p>	<p>Kerestetik a főtérhez közel egy három szobás utcái vagy udvari lakás. — Czim a kiadóhivatalban. 322.</p>
	<p>Egy alig használt karika-hajós kis Singer varrógép eladó. Czim a kiadóhivatalban. 219</p>	<p>Eladó ház, kiadó lakás. Széchenyi-utcán átjáró emeletes ház eladó; ugyanott az emeleti lakás kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 327.</p>	<p>Alkalmazást keres egy jó bizonyítvánnyal bíró keresztyén fiatal ember fűszerkereskedésbe mint segéd. Czim a kiadóhivatalban. 323.</p>
	<p>Hentes tanulónak egy jó házból való erős fiu felvétetik. Czim a kiadóhivatalban. 321</p>	<p>A czuczában egy nyilas föld, ugyanott négy nyilas föld tanyával együtt eladó. Czim a kiadóhivatalban. 122.</p>	<p>Munkát kap egy ügyes géphimzőnő privát háznál. — Czim a kiadóhivatalban. 324.</p>
	<p>Fodrásznők sok pénzt kereshetnek egy háztartási cikkek ajánlásával. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 220.</p>	<p>Jó karban levő ócska ajtó — béléssel — és zsáruk eladók. Hol? — megmondja a kiadóhivatal. 267.</p>	<p>Glatzé-keztük tisztítási elvállalom. Czim a kiadóhivatalban.</p>
	<p>Egy jó karban levő czimbalom eladó. Czim a kiadóhivatalban. 303.</p>	<p>Uj-Móricz-telepen 2 szoba, konyhából álló uj-ház eladó. Czim a kiadóhivatalban. 239.</p>	<p>Felvétetik. Ügyes női-kalap készítő azonnal alkalmazást nyer, kedvező feltételek mellett. Hol? Megmondja a kiadóhivatal. 290.</p>
	<p>Eladó nyaraló. A Sestakert elején egy jó karban levő 1250 ☐ öl területű szőlő, télen, nyáron lakható nagy épülettel együtt eladó — Czim a kiadóhivatalban. 314.</p>		<p>Nyolcz krajczár egy pár katona-kesztyű mosása javítással együtt. Czim a kiadóhivatalban. 291.</p>

THAN GYULÁNAK páratlan érdeklődéssel fogadott regénye:

„A RADVÁNYI TÜNDÉR“

első füzeté megjelent és kapható

a „DEBRECZENI UJSÁG“ kiadóhivatalában

 Biedermann-palota.

Debreczen, 1900. Nyomatott a város könyvnyomdájában.